

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกรในจังหวัดสงขลา รวม 7 กลุ่ม ที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 ทำการส่งเสริม ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 81 ราย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในจังหวัดสงขลา

ชื่อกลุ่มผู้ผลิต	ตำบล	อำเภอ	จำนวนสมาชิก (ราย)
1. กลุ่มเกษตรกรบ้านบางเหรียง	บางเหรียง	ควนเนียง	19
2. กลุ่ม ไอ.พี.เอ็ม. ผักบ้านหนองชุมแสง	บางเหรียง	ควนเนียง	21
3. สวนวิษณุ	ควนลัง	หาดใหญ่	1
4. กลุ่ม ไอ.พี.เอ็ม. ผักบางแพบ	คลองอู่ตะเภา	หาดใหญ่	26
5. กลุ่มผู้ปลูกผักป่ากรอ	ป่ากรอ	สิงหนคร	7
6. กลุ่มวัชรพันธ์	เขารูปช้าง	เมือง	3
7. กลุ่มเกษตรกรไท	กำแพงเพชร	รัตภูมิ	4
รวม			81

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้น เพื่อนำไปสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในจังหวัดสงขลา โดยแบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (close – ended question) และแบบปลายเปิด (open – ended question) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครัวเรือน สินเชื่อทางการเกษตร ขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ประสพการณ์ในการฝึกอบรม ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ และแหล่งจำหน่าย ซึ่งในส่วนของความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ แต่ละข้อจะให้เลือกตอบว่า ถูก หรือ ผิด ให้คะแนนสำหรับคำตอบที่ถูกต้อง 1 คะแนน และไม่ให้คะแนนเมื่อตอบผิด ซึ่งคะแนนทั้งหมดมี 10 คะแนน นำคะแนนที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรมารวมของแต่ละคน ต่อจากนั้นนำคะแนนมาจัดระดับความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยใช้หลักเกณฑ์ว่าเกษตรกรมีคะแนนระดับความรู้สูงกว่าระดับคะแนนเฉลี่ยขึ้นไป เป็นผู้ที่มีระดับความรู้สูง ส่วนเกษตรกรที่มีคะแนนระดับความรู้ต่ำกว่าหรือเท่ากับระดับคะแนนเฉลี่ย เป็นผู้ที่มีระดับความรู้ต่ำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกร จากคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 โดยเป็นข้อความประเภทเชิงบวก (positive statement) 15 ข้อความ ประกอบด้วยข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 18, 19, 20 และข้อความประเภทเชิงลบ (negative statement) 5 ข้อความ ประกอบด้วยข้อ 12, 14, 15, 16 และ 17

สำหรับการให้คะแนน แบ่งตามลักษณะการยอมรับในการปฏิบัติของเกษตรกร ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ดังนี้

ลักษณะการปฏิบัติของเกษตรกร	ลักษณะของข้อความ	
	เชิงบวก	เชิงลบ
ปฏิบัติทุกครั้ง	3	0
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	2	1
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	1	2
ไม่ปฏิบัติเลย	0	3

ระดับการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ ได้กำหนดช่องคะแนนของการยอมรับในการแปลความของเกษตรกรดังนี้

ระดับคะแนน	แปลความ
2.26 – 3.00	ยอมรับมาก
1.51 – 2.25	ยอมรับปานกลาง
0.76 – 1.50	ยอมรับน้อย
0 – 0.75	ไม่ยอมรับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยเป็นคำถามปลายเปิด (open – ended question)

การทดสอบแบบสัมภาษณ์

เมื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรง และทดสอบความเชื่อมั่น เป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาของผู้วิจัย เพื่อช่วยตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาแก้ไขปรับปรุงตามที่ได้รับคำแนะนำ เพื่อให้แบบสัมภาษณ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ ในจังหวัดสงขลา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 15 ราย แล้วนำมาทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาความเชื่อมั่นแบบแบ่งครึ่ง (Split – Half Method) โดยนำแบบสัมภาษณ์ในส่วนของการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษมาแบ่งครึ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนข้อที่ (x) และส่วนของข้อที่ (y) รวมคะแนนเฉพาะข้อที่ และข้อคู่ของแต่ละคน แล้วนำข้อมูลที่ได้แต่ละส่วนมาคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ด้วยวิธี Pearson Product Moment Correlation ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ที่ได้เป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ครั้งฉบับ ดังนั้นจึงต้องหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับด้วยการนำค่า r_{xy} ที่ได้ใส่สูตร Spearman – Brown (บุญธรรม, 2531 : 171) ซึ่งปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์เท่ากับ 0.77 (ผลปรากฏในภาคผนวก) แสดงว่าแบบสอบถามเชิงการยอมรับมีความเชื่อมั่นพอสมควร

การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลผลการวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความเรียบร้อย แล้วนำมาจัดระเบียบข้อมูลโดยนำข้อมูลมาลงรหัส และจัดบันทึกตารางลงรหัส โดยนำไปวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์สถิติเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS) ซึ่งสถิติที่ใช้ประกอบด้วย

1. ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum)
2. การวัดการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ แสดงผลวิเคราะห์เป็นน้ำหนักของคะแนนเฉลี่ย (WMS : Weight Mean Score)
3. ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้ค่าทดสอบไค-สแควร์ (Chi – Square Test)